

Kamenitzky Antal

Különös

Ha nincsen út a mennybe, csillagokba
s a pokol saját lángjain elég
és lelke lakni kényszerül a holtat,
kinek a dolga ott a temetés?

Szerelem sincs, ma pusztán ágyék dolga.
A könyv szeméten szélteben lobog.
A szél a versek olvasója volna?
S ettől nemolvasók a boldogok?

Mi abszurdum, ne rántsuk azt a versbe,
fantáziánk csak tükröt tart elénk!
Jobb csobogni a megszokott mederben,

tisztázza bennünk önmagát a lét!
S amíg egy költő önmagát tagadja,
a verset lopja, mikor közre adja.

Egyszer

Érzed-e már az ős komor szagát,
ha dolgoznak az erdőn a szelek
felbolydítva a múltad állagát
s kajánul megszagoltatják veled?

Sápadt hegyek a hollószárny alatt!
Egy csonka ág lehetne mérleged,
rémülten egy sikoly feléd szalad,
kövön billegsz s a gyomrod émelyeg.

Holló kerren vagy már a pap beszél?
Egy fél mondatba tömték mindened
s a fehér szárnyú virág elalél.

Összehajtják ruháid, életed.
Nagyon hideg volt itt az ég alatt?
A legszebb film is egyszer elakad.

Szétmorzsolt szavak

Most éled meg a nagy tilalmakat:
pogány világ, a keresztény hitet.
Az elmúlás végső alkalmat ad:
örök nyugalmad rá építheted.

A szépség önmagának megmaradt,
a naplemente vitte bíborát,
a vers: betűnként szétmorzsolt szavak,
pillangószárny, elveszti hímporát.

Álszent öregkor, rokkant bölcsesség,
életre zápult magja nem csíráz,
a semmi lángja rajta általég,

önnön múltjába fájón kandikál.
Elveszted tiltott, szép tartalmadat.
Megéled most a nagy tilalmakat.

Elcserélve

Voltam a szél, s a fák belém haraptak,
utánam kaptak, mint láncos kutyák,
gyökérre kötve ők helyben maradtak,
de tépte bőrröm, mint mancs, minden ág.

Ha füst voltam, mit csillagokba szónek,
kilobbantak a röpke csillagok:
szikrák a tűzről, én emeltem őket.
Körül sem néztem s nézd, már nem vagyok.

Voltam kényes köd tüskés téli fákon
s a szende tájék fájdalmat takar.
A múltak fészken sem volt boldog álmom.

A sánta perc is felbukott hamar.
Emlék vagyok, de csúnyán elcserélve:
betört ablak — fel nem söpört cserépre.

Bölöni Domokos

Berci és a gonosz angyalok

Abban az esztendőben úgy kasfitoltak a csillagok a Gyertyános felett, mint anyám lába alatt a négy nyüst az osztovátában. Akik értették a régiek jeleit, azt suttozták, nem lesz jó vége, megáradnak a vizek, májusi fagy öli ki a vetést, utána olyan kegyetlen szárazság következik, szeptemberre koldusbotra jutunk mind.

Koldulnunk még nem kellett, de az ínség nem volt ismeretlen. „Máftás, káfofta, pityóka, fufujka!” — rigmusoltuk. Szeles ételeket ettünk, húst csak sátoros ünnepeken.

A csillagokban időnként világháborúk dúlnak, magyarázta Cipó Samu bá, éppen úgy, mint idelent, a földön. Ott is vannak jó angyalok és rossz angyalok, üdvözült és kárhozott lelkek, és ezek nem férnek össze ott sem. Aztán hol az egyik, hol a másik kerekedik felül, mert persze Isten nagyjából a jók pártján áll, a gesztenyét azért senkinek sem kaparja ki ingyen, a győzelemért meg kell küzdeni. A nagy csetepaté hevében pedig mindenféle hulladék pottyán a Földre, emlékeztek csak, emelte fel mutató ujját Cipó Samu bá, és fehér szemöldöke összefutott, mint a negyvenes határ, jusson eszetekbe az a tévelygő lélek, akit a kórérakásban találtunk. Megfagyva.

Mert a mennyei hullomás nincs szokva a földi állapotokhoz — odafenn nincsen se hideg, se meleg, legalábbis földi értelemben nincsen, hanem csak a lélek drága hőmérséklete, amely az Úrtól jön. Ezt kevesen értették, Cipó Samu csak hamar magára maradt fura teóriájával.

A kórérakásban talált embert sokáig emlegették, a hatóság nem tudott mit kezdeni vele, végül két pappal parentáltatták, románnal is, magyarral is, egyikük csak eltárlálja a vallását, ha volt neki. A két temető határsávjában lelt örök nyughelyre, az ortodoxia és a reformáció kerítés nélküli, láthatatlan demarkációján.

Volt a zsebében egy oltóbicska, egyéb semmi, talán korábban már kirabolták, aki rátalált, Borzina Jóska azt állította: hóna alatt olyasféle csírák sarjadtak, mint az orgonabokron, ebből véli angyali voltát. De a hatóság nem tapasztalt semmi különöset, a duzzanatok nem utaltak betegségre. Békében hantolták el.

A járvány aztán nemsokára felütötte a fejét. Előbb a Borzina Jóska kisfiát kapta el, lázában a fekete angyallal perlekedett a kis Józsi, gyorsan szekérrre rakták és bevitték a községi rendelőbe Tájfel doktorhoz, onnan meg a határon átcsempészve a járási kórházba.

A határ ott húzódott, ahol a piacosok egyik vállukról a másikra billentik át súlyos átalvetőjüket, a csergedi, a lackodi tetőkön, csak arra kellett vigyázni, hogy az ember ne kerüljön a román határőrök puskája elé, mert akkor fizetni kell az átjutásért.

